

การปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในคณะกรรมการการประชุมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา ๑๑

นายสมาน วงศ์สูงเนิน

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๒

ISBN 974 - 576 - 444 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016033

10302967

PERFORMANCE OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN THE DISTRICT PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN

Mr. Samarn Duangsoongden

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974 - 576 - 444 - 2

หัวขอวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 11

โดย นายสมาน คงสูงเด่น

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบังคับวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.กานต์ วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

สมาน ดวงสูงเด่น : การปฏิบัติงานของศึกษาอธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษา
อำเภอ เขตการศึกษา 11 (PERFORMANCE OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN
THE DISTRICT PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN)

อ.ที่ปรึกษา : พศ.เอกชัย กีสุขพันธ์, 179 หน้า.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาอธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 11 และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษาอธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษาอำเภอ เขตการศึกษาเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า นายอำเภอ ศึกษาอธิการอำเภอ หัวหน้าการประณศึกษาอำเภอ และผู้แทน ข้าราชการครู มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การปฏิบัติงานของศึกษาอธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 11 ทั้ง 7 ห้าม อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยปรากฏว่า ห้านเสนอความต้องการ ความชอบประจำปีของข้าราชการครู มีการปฏิบัติในระดับมาก ส่วนห้านวิชาการ ห้านยุคลักษณะ ห้านธุรการ การเงินและพัสดุ ห้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ห้านเสนอแผนการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และห้านปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประณศึกษาจังหวัดอนุมาย มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

สำหรับการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษาอธิการอำเภอในคณะกรรมการการประณศึกษาอำเภอ จากปัญหา 22 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง 6 ข้อ ในระดับน้อย 15 ข้อ และไม่มีปัญหาเลย 1 ข้อ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SAMARN DUANGSOONGDEN : PERFORMANCE OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN

THE DISTRICT PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN.

THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. EKACHAI KEEBOOKPUN, 179 PP.

The purposes of this study were, first, to study job performance of District Education Officers in the District Primary Education Commission, Educational Region Eleven, specifically, in fulfilling the duties stated in the Act of Primary Education Commission 1980 and, second, to study the various problems and obstacles arising in job performance of District Education Officers in the District Primary Education Commission in that Educational Region.

The results of this study reveal that District Officers, District Education Officers, District Primary Education Officers, and teachers representatives agreed that the work performance in 7 areas was at the high and average levels. One area at the high level and six areas at the average level. It was found that the proposing of annual promotions for teachers was performed at the high level. In the academic affair area, the personnel management area, the business, finance, store and supplies area the school community relation area, appoint and promotion function and other functions assigned by the Provincial Commission, the work was performed at the average levels.

In the study of problems and obstacles in the work performance of the District Primary Education Commission, specifically the 22 items of the questionnaire, it was found that there were problems and obstacles at the average level for 6 items and at the low level for 15 items. There was no problem at all for 1 item of the questionnaire

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา *done*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *เขียน*

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ สำเร็จเรียบร้อยลงท้ายด้วยได้รับความกรุณาจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์ อารย์ทิปรีกษา ชั่งกรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และขอ
ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุรัศมี ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชื่อคิดและตรวจสอบ
ปรับปรุงแก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด
และผู้วิจัยขอบพระคุณ นายณัฐเรือง ทัมยา ศึกษาอิทธิการจังหวัดนครราชสีมา นายเกษม เรียวารีย์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประดิษฐ์ศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และนายสุรัวฒน์ ปริญญาจิตตะ ผู้ช่วย-
ศึกษาอิทธิการจังหวัดนครราชสีมา ที่กรุณาให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมในเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
ศึกษาอิทธิการอำเภอในคณะกรรมการการประดิษฐ์ศึกษาอำเภอ รวมทั้งแจกแจงให้เห็นปัญหาและอุปสรรค¹
ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะและชื่อคิดในการตรวจสอบ ปรับปรุง
แก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม คือ นายอวะเกอ
ศึกษาอิทธิการอำเภอ หัวหน้าการประดิษฐ์ศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู ในเขตการศึกษา 11
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณมาลีวัลย์ ครุฑกุล
นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาอิทธิการเขต เขตการศึกษา 11 ที่ได้กรุณาจัดพิมพ์หันฉบับและให้การ
สนับสนุนทุกทานตลอดมา หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีส่วนดีและเป็นประโยชน์มีบาง ผู้วิจัยขอบคุณแด่
คุณพิสมัย ดวงสูงเด่น และบุตร - อิດทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
เรียบร้อยลงได้ท้ายด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมาน ดวงสูงเด่น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิจกรรมประการ	ข
รายการตารางประกอบ	ช
รายการแผนภูมิประกอบ	ช

บทที่

1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	5
กำหนดการศึกษาที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	7
การเก็บรวบรวมข้อมูล	8
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
ลำดับขั้นในการ ดำเนินการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การประสานงาน	11
งานวิชาการ	13
งานบุคลากร	14
การกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู	16
งานธุรการ การเงินและพัสดุ	22

สารบัญ (๒)	หน้า
บทที่	
งานที่ก้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	23
คุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียน	25
การพิจารณาความดีความชอบ	26
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยคณะกรรมการ	31
ประวัติความเป็นมาของคำทำนงศึกษาอิการอำเภอ	35
บทบาทศึกษาอิการอำเภอตามโครงสร้างและระบบบริหารการศึกษาใหม่	37
ความเป็นมาของคณะกรรมการการประณมศึกษาอำเภอ	48
โครงสร้างและระบบบริหารการการประณมศึกษาในปัจจุบัน	50
โครงสร้างและระบบบริหารการการประณมศึกษาในระดับชาติ	50
โครงสร้างและระบบบริหารการการประณมศึกษาในระดับจังหวัด	53
โครงสร้างและระบบบริหารการการประณมศึกษาในระดับอำเภอ	56
แนวการดำเนินงานของคณะกรรมการการประณมศึกษาอำเภอ	58
โครงสร้างและระบบบริหารการการประณมศึกษาในระดับกลุ่มโรงเรียน	75
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประณมศึกษาอำเภอ	77
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	82
รายละเอียดในการดำเนินการวิจัย	82
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย	84
กลุ่มตัวอย่างประชากร	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	90
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	92
การปฏิบัติงานของศึกษาอิการอำเภอในปปอ.	97

สารบัญ (ก่อ)	หน้า
บทที่	
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	132
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำานมลายเปิด	138
5 ศรุபผลการวิจัย ยกป้ายและข้อเสนอแนะ	140
วัดถูประสงค์ของการวิจัย	140
วิธีค่าเนินการวิจัย	140
สรุปผลการวิจัย	142
ยกป้ายผลการวิจัย	149
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	158
บรรณานุกรม	159
ภาคผนวก	
ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	166
ช. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	178
ประวัติผู้เขียน	179

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรและมหาวิทยาลัย

รายการตารางประจำ

รายการที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรของแต่ละกลุ่ม	87
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	89
3	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัย	93
4	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชญากรรม	94
5	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการดำรงทำแห่งใน กปอ.	96
6	การประสานการดำเนินงานด้านวิชาการ	99
7	การประสานการดำเนินงานด้านบุคลากร	105
8	การประสานการดำเนินงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ	108
9	การประสานการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	111
10	การเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน	114
11	การเสนอความคิดความเห็นของชั้นเรียน	118
12	ปฏิบัติการอื่นๆตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่ กปจ.มอบหมาย	121
13	สรุปความคิดเห็น	124
14	เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรและมหาวิทยาลัย

รายงานแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การเม่งงานของสำนักงานศึกษาอิกร่องอ่าເກອ	43
2	หน้าที่ของคณะกรรมการการประณมศึกษาอ่าເກອ/กິ່ງອໍາເກອ	61
3	งานวิชาการ	62
4	งานกิจการนักเรียน	63
5	การจัดตั้งงประเมณ	64
6	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	66
7	การเตือนและเพื่อย้ายหัวหน้าสถานศึกษาในโรงเรียนประณมศึกษา	66
8	งานเสนอความคิดความชอบของผู้อำนวยการครู	68
9	ถ้าทันชั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัด	84

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย